

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД
СМЕДЕРЕВО
Број:03-55401-3120/2021
Датум:24.02.2021. године
СМЕДЕРЕВО

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД СМЕДЕРЕВО
ЗА 2020. ГОДИНУ

СМЕДЕРЕВО, ФЕБРУАР 2021.

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД	СМЕДЕРЕВО
МЕСТО(ОПШТИНА/ГРАД)	СМЕДЕРЕВО
ГОДИНА ОСНИВАЊА	1961.
ДИРЕКТОР	Милош Ђорђевић, дипл.спец.педагог
E-mail	Smederevo.csr@minrzs.gov.rs
АДРЕСА И ПОШТАНСКИ БРОЈ	Кнез Михаилова 29,11300 Смедерево
ТЕЛЕФОНИ/ТЕЛЕФАКС	026/672-741, 672-742, 672-738

2. УВОДНИ ДЕО

Предмет извештаја су корисници социјалне заштите у току 2020. године који се налазе на евиденцији Центра, разврстани према категоријама, полу, старосној структури и осталим специфичним карактеристикама, као и облици, мере и услуге које су остварили у систему социјалне заштите.

Основу за израду извештаја чине статистички подаци, интерне евиденције стручних радника и супервизора као и скуп обавезних података који се воде по управним књигама и на основу Правилника о евиденцији и документацији који се примењује у Центру за социјални рад.

Извештај је намењен:

- Градској управи
- стручним радницима Центра како би сагледали обим послова и предложили мере за ефикаснији рад
- свим грађанима који су заинтересовани за ову област

ДЕЛАТНОСТ ЦЕНТРА

Социјална заштита је организована друштвена делатност од јавног интереса чији је циљ пружање помоћи и оснаживање за самосталан и продуктиван живот у друштву појединаца и породица, као и спречавање настајања и отклањање последица социјалне искључености.

Делатност Центра је дефинисана:

- Законом о социјалној заштити
- Породичним законом
- Законом о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица
- Законом о спречавању насиља у породици
- Одлуком о правима социјалне заштите у граду Смедереву
- Другим законским и подзаконским актима који регулишу област социјалне и породично- правне заштите

Центар за социјални рад, у складу са законом:

- процењује потребе и снаге корисника и ризике по њега и планира пружање услуга социјалне заштите
- спроводи поступке и одлучује о правима на материјална давања и о коришћењу услуга социјалне заштите
- предузима прописане мере, покреће и учествује у судским и другим поступцима
- води прописане евиденције и стара се о чувању документације корисника
- иницира и развија превентивне и друге програме који доприносе задовољавању индивидуалних и заједничких потреба грађана у области социјалне заштите на територији јединице локалне самоуправе за коју је основан
- иницира и развија превентивне и друге програме који доприносе спречавању и сузбијању социјалних проблема и обавља и друге послове у области социјалне заштите, у складу са законом и другим прописима.

У извештају су приказани послови и активности које је Центар обављао у току 2020.године, а који су ангажовали највише новчаних средстава и стручног рада радника Центра.

ОСНОВНА ОБЕЛЕЖЈА СТАНОВНИШТВА ГРАДА СМЕДЕРЕВА

Обим и врста социјално-заштитних активности су у основи одређени основним одликама града, његовом привредном развијеношћу, специфичном проблематиком, потребама његових становника, кадровском и материјалном развијеношћу, организованошћу у области социјалне политике и сл.

У том смислу овде ће се дати приказ основних одлика града Смедерева како би се боље оценили обим и структура социјално-заштитних активности које је Центар за социјални рад спроводио у 2020.години.

Смедерево се простире на подручју од 484 км². На основу података са последњег пописа 2011.године на територији Смедерева има укупно 107 528 становника. Од овог броја на градском подручју живи 63 028 становника, а на сеоском подручју 44 500 становника. По подацима са пописа, у Смедереву има и 6 638 лица у иностранству.

По подацима РЗС за 2018. годину у Смедереву има 102288 становника (процена броја становника средином године). Од овог броја 50,7% становника је женског, а 49,3% мушког пола.

Од укупног броја становника 18% припада старосној групи од 0-17 година, 62%

старосној групи од 18-64 година, а 20% старосној групи преко 65 година старости. Радном контингенту (од 15-64 година) припада 65,9% становника.

Просечна старост износи 43 године.

Стопа живорођених износи 10, а стопа умрлих 14, тако да је стопа природног прираштаја негативна и износи -5 (подаци РЗС за 2019.годину)

У Смедереву је регистровано 30% запослених (по општини пребивалишта) у односу на укупан број становника (подаци РЗС за 2019.годину).

У Смедереву је регистровано 4468 незапослено лице, а од овог броја 43,2% су жене. На 1000 становника долази 44 регистрована незапослена лица (податак НСЗ за 2019.годину).

Национална структура је врло сложена, јер на подручју Смедерева живи 28 етничких група (податак Републичког завода за статистику за 2006.годину).

Град Смедерево има 28 насеља, од којих је једно градског типа.

По подацима РЗС за 2018.годину у Смедереву има 35 објеката за предшколско образовање деце, 19 матичних основних школа и 14 подручних одељења. У Смедереву има 5 средњих школа.

Здравствена заштита је организована преко Здравственог центра који има свој стационарни део и бројне амбуланте. По подацима за 2018.годину у граду Смедереву 2,2 лекара долази на 1000 становника.

I ДЕО

ЦЕНТАР КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА

РЕСУРСИ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

• ЗАПОСЛЕНИ РАДНИЦИ

Укупан број запослених у Центру на дан 31.12. 2020. године

Број запослених	Број
На одређено време	4
На неодређено време	39
УКУПНО	43

Структура запослених на неодређено време према извору финансирања (стање на дан 31.12.2020.године)

Извор финансирања	Број
Републички буџет	28
Буџет Града	11
УКУПНО	39

Врста послова на којима раде запослени који се финансирају из буџета Града (стање 31.12.2020.)

Врста послова	Број запослених на неодређено време	Број запослених на одређено време
Руководећи (помоћник директора/)	1	/
Социјални радник	2	/
Психолог	1	/
Специјални педагог	1	/
Правник	3	/
Социолог	/	1
Административно-финансијски	3	/
Технички (возач)	/	1
Остало	/	1
УКУПНО	11	3

Врста послова на којима раде запослени који се финансирају из буџета Републике (стање 31.12.2020.)

Стручни профил	Број запослених на неодређено време	Број запослених на одређено време
Руководећи (директор)	1	/
Социјални радник	10	/
Правник	3	/
Психолог	3	/
Педагог	2	/
Специјални педагог	1	/
Социолог	1	/
Административно-финансијски	5	1
Технички (возач, спремачица)	2	/
УКУПНО	28	1

У Центру су на дан 31.12.2020.године ангажована 4 радника по основу уговора о обављању привремено повремених послова.

Стручни радници су у претходном периоду у оквиру својих могућности обављали поверене послове и настојали да корисницима пруже адекватну и квалитетну заштиту.Процес рада се током године одвијао отежано због високог степена социјалне угрожености становништва и преоптерећености стручног кадра.Основни

проблем је представљао мањи број стручних радника од прописаног (услед природног одлива радника и немогућности упошљавања нових радника због забране запошљавања у јавном сектору).

Током 2021.године се планира упошљавање до 5 стручних радника на пословима јавних овлашћења који недостају, а предвиђени су Одлуком о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе уз сагласност надлежних републичких органа и са расположивошћу буџетских средстава.

Упошљавањем стручних радника би се на квалитетнији начин задовољиле потребе корисника, а процес рада би се одвијао у складу са прописаном методологијом и задатим роковима.

• ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА

Због епидемиолошке ситуације, током 2020.године било је отежано похађање програма обуке из области социјалне заштите.Стручни радници су стручна знања стицали похађањем малобројних програма обуке и праћењем „online“ вебинара.

У наредном периоду планира се континуирано стручно усавршавање радника путем праћења развоја теорије и праксе социјалне заштите и стицањем знања и вештина којима се унапређује процес заштите корисника.Стручно усавршавање ће и убудуће представљати услов за лиценцирање стручних радника.

Уколико епидемиолошка ситуација дозволи током 2021.године планира се учешће стручних радника на међународним и националним конференцијама, едукацијама са и без провере знања, трибинама и округлим столовима, као и објављивање стручних радова.

У циљу смањења трошкова стручног усавршавања и у предстојећој години стручни радници Центра биће носиоци реализације програма едукације и вршиће пренос знања осталим стручним радницима, а сходно томе едукације и курсеви ће се реализовати и у самом Центру или у ближем окружењу (уколико епидемиолошка ситуација то буде дозволила).

Због тренутне ситуације настале због пандемије вируса „COVID-19“, у наредном периоду планира се и реализација едукација путем учешћа на „online“ вебинарима.

Потребне едукације у 2021. години:

- Програми обуке за пружање подршке хранитељским породицама које би вршиле прихват деце са сметњама у развоју и деце са поремећајима у понашању, као и високотрауматизоване деце жртава злостављања и породичног насиља
- Програми обуке везани за заштиту од насиља у породици
- Едукације усмерене на развијање хранитељства за одрасла и остарела лица
- Програми обуке стручњака за пружање подршке особама са инвалидитетом
- Програми обуке за пружање психосоцијалне подршке старим лицима
- Едукације које би допринеле подизању стручних компетенција у саветодавном раду са породицом
- Програми обуке правника у циљу унапређења стручног рада у делу ефикасног спровођења управног поступка, учествовања у стручним

поступцима у оквиру методе вођења случаја и стицање вештине комуникације и тимског рада

• УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова Центра за социјални рад утврђена је организација стручног рада и осталих послова у Центру за социјални рад.

Организацију Центра чине:

- директор
- организационе јединице Центра
- стручна и саветодавна тела

Организационе јединице су:

- Служба за правне, кадровске и административне послове(у оквиру које је организован и рад Пријемне канцеларије и Канцеларије за материјална давања)
- Служба за заштиту деце и младих
- Служба за заштиту одраслих и старих
- Служба за финансијско-рачуноводствене послове
- Служба за остваривање права и услуга у заједници из области социјалне заштите у граду Смедереву

Служба за правне, кадровске и административне послове (са Пријемном канцеларијом и Канцеларијом за материјална давања)

- Служба обавља управно-правне послове за грађане у поступцима остваривања права из области социјалне заштите и надлежности органа старатељства.
- У оквиру службе организован је рад Пријемне канцеларије и Канцеларије за материјална давања.У оквиру службе су ангажовани и радници који обављају административне послове.

• Пријемна канцеларија

- Пријемна канцеларија врши пријем грађана који се први пут обраћају Центру, врши процену да ли је решавање проблема у надлежности Центра и у складу са тим врши упућивање на одговарајућу службу Центра или на остваривање права у другим институцијама.

• Канцеларија за материјална давања

- Канцеларија за материјална давања бави се пословима везаним за остваривање права на материјално обезбеђење и друге видове новчаних давања.

Служба за заштиту деце и младих

Служба за заштиту деце и младих бави се заштитом интереса и права деце и омладине са поремећајима у понашању, деце ометене у психофизичком развоју, деце без родитељског старања и деце из породица са поремећеним породичним односима родитеља.

Служба за заштиту одраслих и старих

Служба за заштиту одраслих и старих бави се заштитом одраслих лица са поремећајима у понашању, одраслим и остарелим психички и физички угроженим лицима, материјално угроженим и незбринутим лицима, лицима са породичним проблемима.

Служба за финансијско - рачуноводствене послове

Службом руководи дипломирани економиста за финансијско-рачуноводствене послове, а у оквиру службе су ангажовани и финансијско рачуноводствени сарадници..

Служба за остваривање права и услуга у заједници из области социјалне заштите у граду Смедереву

Служба се бави пословима везаним за остваривање права и услуга које су предвиђене Одлуком о правима социјалне заштите у граду Смедереву (локалне социјалне услуге које су финансиране од стране јединице локалне самоуправе).

Службе имају своје руководиоце који обезбеђују планирање и координисање посла унутар службе, поштовање стандарда и законитости стручног рада, као и поштовање рокова и процедура.

Рад у службама је организован по принципу вођења случаја, где се водитељ случаја задужује конкретним случајем, процењује и координира поступак процене потреба корисника и предузима мере у циљу заштите и подршке корисника користећи потенцијале Центра и других служби и ресурса у локалној заједници.

Службе за заштиту деце и младих и за заштиту одраслих и старих имају и супервизоре који обезбеђују поштовање стандарда стручног рада кроз координацију, усмеравање, подстицање и евалуирање стручног рада водитеља случаја и помажу им да постигну оптималне ефекте у задовољавању потреба корисника, као и да развију потребна знања и вештине.

Послове анализе, праћења стања и потреба грађана на локалном нивоу и шире, као и иницирање промена у циљу унапређења социјалне заштите обавља стручни радник на пословима планирања, развоја и извештавања.

У Центру се образују стална и повремена тела:

Стална тела центра су:

- колегијум руководиоца
- колегијум службе
- колегијум служби
- стална комисија органа старатељства

Повремена тела су стручни тимови.

• УСЛОВИ РАДА

Адекватан простор и услови рада представљају један од битних фактора квалитетног обављање поверених послова.

Током 2020.године услови рада запослених су побољшани и омогућавали су несметан рад са корисницима.

Тренутно Центар располаже са довољним бројем рачунара који се налазе у мрежи и покривају потребе стручног рада. Аутоматска обрада података представља добру основу за континуирано праћење и проучавање проблематике корисника.

Центар поседује 3 путничка аутомобила које стручни радници користе приликом

теренских посета како на локалу, тако и изван њега.

У претходном периоду спроведене су следеће активности у циљу унапређења услова рада:

- Завршени су радови на адаптацији простора Сигурне куће
- Завршени су предвиђени радови на уређењу дворишног простора око и иза зграде Центра (уређење паркинг простора)
- Повећана је безбедност живота и здравља запослених и корисника унутар објекта, заштита објекта и имовине ангажовањем агенције за безбедност, и уградњом додатних камера
- Извршена је санација опреме и система за грејање
- Извршена је замена дотрајалих рачунара и друге опреме
- Завршени су радови на адаптацији простора на првом нивоу зграде, уградњом пвц прозора и отпочињањем радова на санацији плафонских делова просторија
- Започети су радови на уградњи гасних инсталација

Током 2021.године планира се наставак процеса унапређења услова рада.

II ДЕО

КОРИСНИЦИ УСЛУГА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Рад са корисницима у 2020.години одвијао се у условима пандемије изазване вирусом "COVID-19". У таквој ситуацији био је додатно отежан рад са корисницима у пружању појединих услуга и мера социјалне заштите.

Центар је током 2020.године радио са 9707 корисника. Број корисника се током 2020.године смањивао за 5,4% у односу на претходну годину.

Разлог је смањење броја корисника у одређеним корисничким групама.

Највеће смањење се бележи у корисничкој групи социо-материјално угрожених лица (корисници права на новчану социјалну помоћ, права на једнократну и ванредну новчану помоћ, права на ђачку ужину).

Подаци показују да се број поднетих захтева за остваривање права на новчану социјалну помоћ током године смањивао за 6,4% у односу претходну годину, што указује на наставак тренда опадања броја поднетих захтева, а самим тим и пада за 6% броја породица корисника новчане социјалне помоћи.

Смањење броја захтева је последица необнављања права на новчану социјалну помоћ услед запошљавања корисника и остваривања права на пензију.

До смањења је дошло и код корисника појединих права која се финансирају из буџета локалне самоуправе. Наиме, пад броја корисника новчане социјалне помоћи условио је и пад у броју корисника права на ђачку ужину, с обзиром да ово право остварују деца из породица које примају новчану социјалну помоћ. На опадање корисника ђачке ужине утицала је епидемиолошка ситуација и прелазак деце на наставу на даљину.

Током године дошло је до пада броја једнократних новчаних помоћи, као и до смањења корисника овог права.

Код коришћења мера материјалне подршке евидентан је тренд да одређени број лица користи више мера у исто време (нпр. једнократну новчану помоћ, народну кухињу, смештај у прихватну станицу и сл.). У том смислу број корисника који су ушли у систем социјалне заштите се није увећавао.

Смањење је уочљиво и код корисника локалних услуга, а посебно код услуга смештаја у Прихватну станицу. Наиме, због пандемије изазване „COVIDOM-19“ смештај лица се одвијао отежано, посебно у периоду почетка пандемије тј. у време трајања ванредног стања.

Тренд смањења је приметан и код деце и младих са проблемима у понашању.

Центар је радио са 9,5% грађана у односу на укупан број становника (по подацима РЗС за 2018 годину-процена броја становника средином године). Корисницима је пружено укупно 18014 мера, облика и услуга социјалне заштите и социјалног рада.

Табела 5. Укупан број корисника у регистру ЦСР на активној евиденцији у 2020. према старости и полу

Корисници по узрасту	Број корисника на активној евиденцији у току извештајног периода(01.01.-31.12.2020.)			Број корисника на активној евиденцији 31.12.2020.		
	М	Ж	Укупно	М	Ж	Укупно
Деца (0-17)	1378	1199	2577	980	832	1812
Млади (18-25)	284	674	958	189	267	456
Одрасли (26-64)	1793	2981	4774	1284	1625	2909
Старији (65 и више)	526	872	1398	319	601	920
Укупно	3981	5726	9707	2772	3325	6097

Уколико се посматра територијална дистрибуција корисника, од укупног броја корисника 62,9% је са градског подручја, а 37,1% је са сеоског подручја.

На градском подручју највише корисника је на Славији, Папазовцу, Царини и Лештару где је и највише Рома и досељених лица.

Што се тиче сеоског подручја, највећи број корисника је из Радинца, Осипаонице и Вранова.

Корисницима градског подручја су доступније услуге социјалне заштите у односу на популацију која живи у сеоским срединама (због територијалне удаљености корисника и мање мобилности), па је и очекивано њихово веће учешће у укупном броју корисника.

У старосној структури корисника доминирају одрасла лица са 49,2%. Деца учествују са 26,5% у укупном броју корисника. Најмање учешће имају млади и стари са уделом од 24,3%. Жене чине 59%, а мушкарци 41% укупног броја корисника.

Флуктуација корисника

Кретање броја корисника током године је битан показатељ обима и динамике уласка појединих категорија корисника у систем социјалне заштите, дужине задржавања у систему, као и степена рецидивизма.

Табела 6. Кретање броја корисника у 2020. години

Старосне групе	Пренети	Новоевидентирани	Реактивирани	Укупно 2020. години	Стављени у пасиву
Деца (0-17)	1791	438	348	2577	765
Млади (18-25)	464	173	321	958	502
Одрасли (26-64)	2957	630	1187	4774	1865
Старији (65 и више)	964	228	206	1398	478
УКУПНО	6176	1469	2062	9707	3610

Од укупног броја корисника, 3610 корисника је пасивизирано, тако да се на активној евиденцији Центра (на дан 31.12.2020.године) налазио 6097 корисника, што је за 1,9% мање у односу на претходну годину. Удео пасивизираних корисника је мањи за 10,9% у односу на претходну годину.

У току године у систем социјалне заштите ушло је 15,4% нових корисника у односу на укупан број корисника. Највећи број корисника који су евидентирани као нови припада категорији одраслих са уделом од 42,8% у односу на укупан број новоевидентираних корисника. Упоредном анализом података може се закључити да се број новоевидентираних корисника смањено за 13,7% у односу на претходну годину.

Разлози за улазак деце у систем социјалне заштите су најчешће били материјална необезбеђеност, занемаривање и насиље, поремећени породични односи, поремећаји у понашању. Најчешћи разлози за улазак одраслих и остарелих лица у систем социјалне заштите били су материјална необезбеђеност и инвалидитет, потреба за домским смештајем и услугама социјалне заштите у локалној заједници, као и различити облици насиља.

Удео реактивираних корисника у укупном броју корисника је већи и износи 21,2%, али је смањен за 2,8% у односу на претходну годину. Подаци показују да је у категорији реактивираних корисника највећи удео одраслих лица од 57,6% у односу на укупан број реактивираних корисника. Реактивирање корисника посебно је изражено код корисника материјалних давања, који се по правду враћају у систем социјалне заштите услед немогућности да у постојећим условима привређивања самостално превазиђу социјалну угроженост.

Највећи удео у укупном броју корисника од 63,6% чине пренети корисници, што указује на то да се са појединим категоријама корисника ради дуги низ година. Удео пренетих корисника је током 2020.године смањен за 4,1%.

Када се посматрају пренети корисници у односу на старосну групу, највећи удео од

69% пренетих корисника се јавља у категорији старих лица у односу на укупан број старих, с обзиром да ова лица имају ослабљене потенцијале за самостално задовољавање потреба и по правилу њихов улазак у систем социјалне заштите подразумева континуирани рад све до смрти, што је и у већини случајева разлог одласка у пасиву. Висок удео пренетих у категорији старих, условљава и њихов мали удео у категорији реактивираних корисника.

ДЕЦА

Подаци Центра показују да деца учествују са 26,5% у укупном броју корисника(табела бр.5).Посматрано по полу 53,5% деце је мушког, а 48,5% женског пола. Када се посматрају деца по старосним групама, највећи удео са 47,3% имају деца старости од 6 -14 година.

Табела 7.Број деце према корисничким групама и узрасту у 2020. години

Корисничке групе	Узраст				
	0-2	3-5	6-14	15-17	УКУПНО
Деца под старатељством	12	9	100	92	213
Деца жртве насиља и занемаривања	43	65	207	116	431
Деца са неадекватним родитељским старањем	2	2	33	25	62
Деца са проблемима у понашању и у сукобу са законом	/	/	14	113	127
Деца чији се родитељи споре око начина вршења родитељског права	49	63	247	88	447
Деца чије су породице корисници НСП и других видова материјалних давања	148	190	721	343	1402
Деца ОСИ	5	27	97	51	180
Деца у поступцима одређивања личног имена	9	/	/	/	9
Деца у поступцима располагања имовином	/	1	49	32	82
Деца у поступцима сагласности за малолетнички брак	/	/	/	/	/
Деца жртве трговине људима	/	/	1	/	1
Деца страни држављани без пратње	/	/	/	/	/
Деца која живе и раде на улици (деца улице)	/	/	/	/	/
Деца повратници/из реадмисија	/	/	/	/	/
Остала деца	136	80	208	165	589
УКУПНО	404	437	1677	1025	3543

Укупан број деце по корисничким групама се смањио за 4,6% у односу на претходну годину.

Подаци показују да највећи број деце припада групи социо - материјално угрожене

деце, која учествују са 39,6% у укупном броју деце. Број деце која се суочавају са проблемом материјалне угрожености смањено се за 6,7% у односу на претходну годину. Ова деца потичу из породица које својим радом, приходима од имовине или из других извора остварују приход мањи од износа новчане социјалне помоћи утврђеног Законом о социјалној заштити.

Велики број материјално угрожене деце последица је лошијег материјалног статуса већег дела популације који је изазван мањом могућношћу радног ангажовања родитеља или мањим радним ангажовањем родитеља.

Велики број корисника је и последица примене мање рестриктивних законских решења у коришћењу права на новчану социјалну помоћ.

Поред материјалне необезбеђености, децу из материјално угрожених породица прате и остале тешкоће као што су психички или физички хендикеп, поремећени породични односи, стамбена необезбеђеност, незапосленост и сл.

По већем уделу у укупном броју деце са 12,6% налазе се деца чији се родитељи споре око вршења родитељског права. Заштита деце чији се родитељи споре око вршења родитељског права подразумева бројне послове који су везани за санирање поремећених породичних односа. У том смислу Центар је давао мишљење суду око поверавања, регулисања виђења са родитељем коме дете није поверено и издржавања деце.

Стручни радници су радили са децом која су била изложена насиљу или занемаривању или су била у ризику од насиља или занемаривања. Реч је о деци која су била изложена угрожавајућим факторима по живот и здравље у биолошкој породици или је постојао ризик за њихов правилан психофизички развој. Током 2020. године број деце у овој корисничкој групи је увећан за 12,8% у односу на претходну годину. Највећи број малолетних лица је био изложен индиректном психичком насиљу, где су директне жртве по правилу биле мајке. Рад са овом децом је дуготрајан и сложен и у већини случајева је захтевао рад са природним родитељима у циљу пружања помоћи ради адекватне бриге и старања о малолетној деци. У ситуацијама израженог ризика, рад са децом је захтевао неодложну интервенцију Центра ради заштите њиховог здравља и живота, путем њиховог измештања из угрожавајућег окружења и смештаја у хранитељске породице, прихватилиште за жртве насиља, домове и сл. Заштита се спроводила и покретањем поступака за заштиту од насиља, лишавање родитељског права, заштиту права и интереса детета и сл.

Осим ових основних облика заштите, рад са овом категоријом деце обухватао је и низ додатних активности као што су признавање тренутних новчаних помоћи, набавка школског прибора, регулисање пуних трошкова, здравствене заштите, успостављање сарадње са осталим стручним службама, рад на контактирању деце и сродника тамо где је то било могуће и др.

Неадекватно родитељско старање редовно прате и материјална необезбеђеност, нерешено стамбено питање, поремећени породични односи и сл. У решавању овако сложене проблематике остваривала се тесна сарадња са родитељима, школама, здравственим институцијама и другим установама социјалне заштите.

Број деце са проблемима у понашању и у сукобу са законом се смањено је на приближно истом нивоу као и претходне године. Међутим, у последњих неколико година приметан је тренд пада броја деце у овој категорији. Заштита деце са

проблемима у понашању и у сукобу са законом подразумевала је рад на откривању, спровођењу заштите и третману свих облика делинкветног понашања. Центар је вршио процену и реализацију најадекватнијих мера у циљу ресоцијализације малолетних лица.

Центар је достављао суду мишљење и предлоге мера, а по доношењу судске одлуке организовао и спроводио мере отворене заштите и пратио резултате мера затворене заштите и вршио прихват малолетника из установа у циљу њиховог што безболнијег интегрисања у локалну заједницу.

Стручни рад са децом са проблемима у понашању и у сукобу са законом је сложен и захтева дуготрајан стручни рад уз сарадњу школе, породице и друштвене средине.

Током године дошло је до увећања броја деце у поступцима располагања имовином. Инструкцијом Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, прописано је да се деци која се налазе на смештају уплаћују средства за личне потребе на текући рачун, а да о овим средствима води рачуна законски заступник, односно старатељ. У том смислу давана је сагласност старатељима за располагање тј. наменско трошење ових средстава.

Центар је у току 2020. године радио и са децом која нису разврстана ни у једну корисничку групу. Реч је о деци корисницима појединих локалних навода, помоћи и услуга, као и деци за коју је Центар издавао уверења.

- **Старатељска заштита, мере надзора над вршењем родитељског права, усвојење и смештај у установе социјалне заштите и хранитељске породице**

У циљу заштите малолетних лица Центар је спроводио мере старатељске заштите, мере надзора над вршењем родитељског права, мере смештаја у хранитељске породице и домове, усвојење и сл.

У 2020. години Центар је донео 9 решења о спровођењу мера превентивног надзора. Реч је о спровођењу превентивног надзора у делу одређивања личног имена.

У току године донето је 2 решења о спровођењу мера корективног надзора којима су родитељи упозорени на недостатке у вршењу родитељског права, и у односу на 4 малолетна лица.

У извештајном периоду Центар је пред судом покретао и поступке за лишење родитељског права. Током године Центар је покренуо 6 поступака за лишење родитељског права у односу на 8-оро малолетних лица (у 5 случајева у односу на 6-оро деце за делимично лишење родитељског права, а у 1 случају у односу на 2 детета мајка за потпуно, а отац за делимично лишење родитељског права).

На активној евиденцији Центра на дан 31.12.2020. године под старатељством је било укупно 190 малолетних лица. Од овог броја 41 лица је било под сталним, 149 под привременим старатељством. Од укупног броја лица под сталним старатељством, 30 је било под непосредним старатељством, а 11 под сродничким старатељством.).

У извештајном периоду стално старатељство је престало за 3 малолетних лица због пунолетства.

Током 2020. године 1 дете је упућено на прилагођавање у породицу будућих

усвојитеља, а усвојење као најпотпунији облик заштите деце без родитељског старања није реализовано.

У току 2020.године 5 лица је било на домском смештају. На крају године 5 лица је остало на смештају у установама социјалне заштите.

И у току ове године највећи број деце налазио се у хранитељским породицама, с обзиром да је процењено да у њима имају адекватније услове за развој, васпитање и образовање. Хранитељство као облик заштите детету обезбеђује замену за примарну породицу и његовим заснивањем детету се пружа сигурност, подршка, брига о здрављу, школовању и васпитању.

У току године стручни радници Центра су анкетирали потенцијалне хранитеље и стручно процењивали подобност хранитеља за негу и васпитање деце. Такође су правно регулисали њихов статус и обавезе и перманентно пратили потребе и психосоцијални развој смештене деце.

У току године 18 малолетних лица је упућено на породични смештај (реч је о новим корисницима који су током 2020.године смештени у хранитељску породицу). Од укупног броја смештене деце, 10 лица је измештено због занемаривања, 4 због насиља у породици, 3 лице због проблема у понашању и 1 лице због трговине људима. На породичном смештају се током године налазило 114 малолетних лица. Од овог броја 17 лица се налазило у сродничкој породици, а 97 лица у несродничкој хранитељској породици. Број деце на породичном смештају је увећан за 4,5% у односу на претходну годину. На крају године у хранитељским породицама се налазило 104 лица (16 у сродничким, а 88 у несродничким хранитељским породицама). Највећи удео деце на породичном смештају од 52,6% припадао је деци од 6-14 година старости.

У току године за 10 лица је донето решење о престанку смештаја у хранитељској породици. Од овог броја за 2 лица је престао смештај због осамостаљивања, за 2 због повратка у биолошку породицу, 5 због самовољног напуштања и 1 због прилагођавања у породици усвојитеља. За 14 лица је рађено решење о премештају због немогућности хранитељске породице да задовољи потребе детета (реч је о деци која су остала на хранитељству пошто су након прекида смештаја у породици која није могла на адекватан начин да задовољи њихове потребе, премештена у другу хранитељску породицу).

Током године 60 хранитељских породица је имало децу на смештају, док 6 хранитељских породица, са стеченом подобношћу чека на смештај деце.

Стручни радници се и даље суочавају са проблемом смештаја деце са сметњама у развоју и деце са поремећајима у понашању, с обзиром да постојеће породице нису специјализоване за прихват ове категорије лица.

Током године путем реализације пројекта „Услуге додатног образовања деце на смештају у хранитељским породицама и деце у систему социјалне заштите“ који је имао за циљ похађање курсева страних језика, информатичких и других акредитованих програма, пружана је подршка деци и младима на хранитељству у развијању њихових компетенција и знања, а ради њихове припреме за самостални живот након изласка из система социјалне заштите. У току године 52 малолетна лица из хранитељских породица је похађало ове курсеве. Пројекат ће се реализовати и током 2021.године по трансферу опредељених средстава за ове намене.

ПУНОЛЕТНИ КОРИСНИЦИ

По подацима Центра пунолетни корисници учествују са 73,5% у укупном броју корисника. Највећи удео од 66,9% у укупном броју пунолетних корисника имају одрасли корисници, а најмањи од 13,4% млади корисници. Број пунолетних корисника се смањио за 5,3% у односу на претходну годину.

Број пунолетних корисника по корисничким групама се смањио за 7,4% у односу на претходну годину.

Табела 8. Број пунолетних корисника по корисничким групама и старости у 2020. години

Корисничке групе	Млади (18 - 25)	Одрасли (26 - 64)	Старији (65 - 79)	Старији (80 и више)	УКУПНО
Особе под старатељством	35	146	48	22	251
Жртве насиља, занемарене особе и у ризику од занемаривања	85	291	60	5	441
Особе које се споре око вршења родитељског права	23	87	5	2	117
Особе са инвалидитетом	72	477	210	120	879
Особа са друштвено неприхватљивим понашањем	53	5	2	/	60
Особе које имају потребе за домским смештајем и другим услугама социјалне заштите у локалној заједници	525	1514	332	176	2547
Материјално угрожене особе	356	2831	586	67	3840
Жртве трговине људима	/	/	/	/	/
Остали	22	8	1	3	34
УКУПНО	1171	5359	1244	395	8169

Током године приметан је пораст броја пунолетних лица која су била жртве насиља и занемаривања или су у ризику да постану жртве. У скоро свим осталим корисничким групама бележи се пад броја корисника у односу на претходну годину.

Када се анализирају корисничке групе, одрасла лица учествују са 65,6% у укупном

броју пунолетних корисника.

У односу на све корисничке групе највећи удео са 47% имају материјално угрожена лица, која бележе пад од 8,7% у односу на претходну годину. Велики удео од 31,2% имају и лица са потребом за домским смештајем и другим услугама у локалној заједници.

У категорији младих највећи удео од 44,8% имају и лица која имају потребу за домским смештајем и другим услугама у локалној заједници. Велики удео у категорији младих од 30,4% имају социо-материјално угрожена лица.

На евиденцији се појављује и одређени број лица са проблемима у понашању. Реч је о младим лицима која су извршила дела као малолетници, али су у међувремену постали пунолетни, а судски поступци према њима нису окончани или им изречене мере и даље трају, као о одрасла и стара лица са асоцијалним понашањем (скитња и сл.).

Када је реч о одраслим корисницима, највише њих 52,8% припада категорији материјално угрожених лица. У овој категорији корисника налази се и 28,3% лица која имају потребу за домским смештајем и другим услугама у локалној заједници, док 8,9% припада особама са инвалидитетом.

Остарела лица представљају специфичну категорију корисника која је у порасту, а у прилог томе говоре и подаци РЗС.

Реч је о радно неспособним лицима, која су због своје неспособности маргинализована и препуштена сама себи.

Ова лица углавном немају приходе или имају минималне приходе, а због слабљења виталних функција су нарушеног здравственог стања и немају капацитета за самостално превазилажење проблема.

Највећи број старих 39,8% припада социо-материјално угроженим лицима, док 31% припада категорији лица која имају потребу за домским смештајем и другим услугама у локалној заједници. Значајан удео од 20,1% бележе инвалидна и хронично оболела лица. У категорији старих појављују се и лица жртве насиља, занемарене особе и у ризику од занемаривања. Наиме, све је присутније занемаривање ових лица од стране сродника (деце, супружника и других сродника) које додатно утиче на њихово психофизичко здравље које је само по себи нарушено.

Најчешће пружани облици, мере и услуге за ове корисничке групе су новчана социјална помоћ, додатак за туђу негу и помоћ и увећани додатак смештај у установе социјалне заштите, старатељска заштита и сл.

- **Старатељска заштита и смештај у установу социјалне заштите и другу породицу**

Над пунолетним лицима са психофизичким сметњама спроводила се старатељска заштита ради заштите имовине и задовољавања егзистенцијалних потреба.

На активној евиденцији Центра на дан 31.12.2020. године под сталном старатељском заштитом налазило се 127 пунолетних лица лишених пословне способности, док је 124 лица било под привременом старатељском заштитом.

Током 2020.године за 4 пунолетна лица је поднет предлог о лишавању пословне способности(1 предлог за потпуно, а 3 предлога за делимично лишавање).Током године 11 лица су лишена пословне способности и стављена под стално старатељство (9 потпуно и 2 делимично).

Током године за 4 лица покренут је поступак продужења родитељског права.

Табела 9. Број пунолетних корисника на смештају, према врсти смештаја у 2020. години и на дан 31.12.2020.године

Врста смештаја	Млади		Одрасли		Старији		Укупно	
	2020.	31.12. 2020.	2020.	31.12. 2020.	2020.	31.12. 2020.	2020.	31.12. 2020.
Породични смештај у сродничку хранитељску породицу	3	1	/	/	/	/	3	1
Породични смештај у другу породицу	13	9	/	/	/	/	13	9
Домски смештај	10	9	84	78	140	90	234	177
УКУПНО	26	19	84	78	140	90	250	187

Смештај у установу социјалне заштите остварује се упућивањем корисника у одговарајућу установу у којој се обезбеђује становање и задовољавање основних животних потреба, здравствена заштита, а за децу и приступ образовању.

Домски смештај се обезбеђује оним лицима којима се не може обезбедити, или није у њиховом интересу останак у породици, услуге у заједници или породични смештај.

Смештај у другу породицу подразумева смештај лица у породицу која може да задовољи потребе особе која се смешта.

Смештај лица у установе социјалне заштите или у другу породицу примењује се као крајња мера заштите у случајевима када ова лица нису у стању да се сама о себи брину, а немају ни сроднике који су у законској обавези и могућности да се о њима старају.

У току 2020.године на смештају се налазило 250 лица.Број лица на смештају се смањио за 6,4% у односу на претходну годину.

Од укупног броја смештених највећи проценат од 56% је старих лица.Од укупног броја пунолетних на смештају, 234 лица се налазило на домском смештају.Највећи број је смештен у домове за одрасла и остарела лица, а остала лица су се налазила на смештају у специјализованим установама за ментално и душевно оболела лица.Број захтева за смештај пунолетних корисника је велики, те се проблеми

јављају при реализацији смештаја, с обзиром на ограничене капацитете. Дешава се да поједини корисници дуго чекају на реализацију смештаја, а када до њега дође поједина лица премину или врло кратко користе услуге домова. Посебан проблем се јавља код смештаја у специјализоване установе, јер су у њима капацитети најограниченији.

Током 2020.године смештај лица у домове је био отежан због епидемиолошке ситуације условљене "COVIDOM-19", а посебно у условима ванредног стања.

На породичном смештају се налазило 16 лица. Број пунолетних на смештају је мали, с обзиром да је овај вид смештаја пунолетних корисника неразвијен. Смештај у овим породицама су углавном користили млади који су се налазили на редовном школовању.

У току године за 63 лица је престао породични и домски смештај. У 93% случајева разлог за престанак домског смештаја била је смрт корисника, док је разлог за престанак породичног смештаја у свим случајевима отпочињање самосталног живота.

Током 2020.године за 28 одраслих лица реализован је смештај у прихватну станицу (краткотрајни смештај до изналажења трајнијих облика заштите). На крају године на смештају у прихvatној станици налазило се 11 одраслих лица.

ПОСЕБНО ОСЕТЉИВЕ ГРУПЕ КОРИСНИКА

• СОЦИО-МАТЕРИЈАЛНО УГРОЖЕНА ЛИЦА

Право на новчану социјалну помоћ остварују појединци, односно породице које својим радом, приходима од имовине или из других извора остварују приход мањи од износа новчане социјалне помоћи утврђеног Законом о социјалној заштити.

Право на увећану новчану социјалну помоћ остварују појединци који су неспособни за рад, односно породице чији су сви чланови неспособни за рад и једнородитељске породице.

Табела 10. Број породица и број корисника новчане социјалне помоћи у 2020. години и на дан 31.12.2020. године

Структура породице	Пренети		Укупно у 2020. год.		Стање на дан 31.12.2020.	
	Број породица	Број корисника	Број породица	Број корисника	Број породица	Број корисника
1 члан	305	305	528	528	309	309
2 члана	180	360	250	500	188	376
3 члана	96	288	146	438	88	264
4 члана	126	504	151	604	131	524
5 и више чланова	171	963	205	1158	179	1019
УКУПНО	878	2420	1280	3228	895	2492

Ово право је у току године остварило 1280 породица са 3228 лица. На основу података можемо видети да је број породица које су користиле право на новчану

социјалну помоћ опао за 6% у односу на претходну годину.

На дан 31.12.2020.године право на новчану социјалну помоћ остваривало је 895 породица са 2492 корисником. Број породица које су користиле право на новчану социјалну помоћ на крају године је мањи за 2% у односу на претходну годину.

Без обзира на пад, број корисника новчане социјалне помоћи је константно велики услед лошег материјалног положаја већег дела популације, који је изазван смањеним степеном упошљавања, мањом могућношћу радног ангажовања на повременим и сезонским пословима, а пре свега ниским нивоом стручне квалификације, образовања и здравственог стања.

Поред материјалне необезбеђености, ову категорију корисника углавном прате и остале тешкоће као што су психички или физички хендикеп, поремећени породични односи, стамбена необезбеђеност, незапосленост и сл.

Табела 11. Број корисника по радном статусу на дан 31.12.2020. године

Радни статус	Број корисника		УКУПНО
	М	Ж	
Запослен	8	/	8
Пензионер	7	6	13
Незапослен	485	477	962
Ученик/студент	357	331	688
Неспособан за рад	336	483	819
Остало	1	1	2
УКУПНО	1194	1298	2492

Подаци показују да 60,8% укупног броја евидентираних породица током 2020.године чине једночлане и двочлане породице и да се углавном ради о старачким домаћинствима која немају ближе сроднике да се о њима старају, а неспособни су за рад.

Породице са пет и више чланова су углавном грађани ромске етничке припадности настањене у насељу "Мали Кривак" и сличним насељима у околини града која су насељена становништвом са Косова и Метохије и југа Србије.

Када је реч о градским месним заједницама, највећи број породица (216) које остварују право на новчану социјалну помоћ је са подручја месне заједнице Славија. Када је реч о сеоској средини највећи број породица (54) које остварују право живи у Радинцу.

Од укупног броја активних корисника (на дан 31.12.2020.године) 60,5% су радно неспособни (стара, изнемогла и хендикепирана лица, теже хронично оболела лица и деца школског и предшколског узраста).

У току 2020.године поднет је 631 нови захтев за новчану социјалну помоћ (у овај број ушли су и захтеви за кориснике који обнављају право након законског прекида права од 3 месеца). Подаци показују да се број поднетих захтева смањено за 6,4% у односу претходну годину, што указује на наставак тренда опадања броја поднетих захтева, а самим тим и пада броја корисника новчане социјалне помоћи.

Један од разлога смањења броја захтева је повећано запошљавање корисника и повећан број лица која су током године остварила право на пензију, те нису обнављала право на новчану социјалну помоћ.

Поред сталне новчане помоћи чија је исплата у надлежности Министарства, преко Центра за социјални рад грађани Смедерева остварују право на једнократну и ванредну новчану помоћ за коју се средства обезбеђују из буџета града, а на основу Одлуке о правима социјалне заштите на подручју града Смедерева.

Право на једнократну новчану помоћ остварују лица која се тренутно нађу у стању социјалне потребе, као и лица која се упућују на домски смештај. Право на једнократну новчану помоћ угрожено лице може да оствари више пута у току године, а укупан износ не може бити већи од просечне нето зараде по запосленом у Граду у месецу који претходи месецу у коме се врши исплата.

Средства су намењена лицима која се тренутно нађу у стању социјалне потребе (решавање социјалне егзистенције, трошкови лечења, куповину школског прибора, набавку огрева, пролазници који се нађу на подручју наше општине, а немају средстава да се врате у место боравка и сл.).

Право на ванредну новчану помоћ могу остварити лица или породице због смрти члана породице, теже болести чланова породице, дужег лечења у специјализованим установама, ради набавке медицинских помагала и лекова, учешћа у трошковима операција и санирања оштећења на стамбеним објектима изазваним непогодама и другим изузетно тешким ситуацијама.

У изузетним случајевима ванредну новчану помоћ у већим износима од предвиђеног, а који не може бити већи од једне просечне нето зараде остварене по запосленом у Граду, у месецу који претходи месецу подношења захтева, одобравало је Градско веће.

У извештајном периоду одобрено је 3565 једнократних помоћи. У 2020. години дошло је до пада броја одобрених једнократних помоћи за 25,7% у односу на претходну годину. Без обзира на пад у извештајном периоду, број једнократних новчаних помоћи је и даље на високом нивоу. Ово је последица пораста броја грађана који су остваривали приход у нивоу и испод минималног нивоa социјалне сигурности утврђеног Законом о социјалној заштити у Републици Србији и стицаја различитих околности које су довеле до остваривања прихода испод тог нивоa, као и већег броја лица која су током године по више пута остваривала ово право до максималног годишњег износа предвиђеног градском Одлуком.

На основу података Центра, највише једнократних новчаних помоћи 60% одобрено је за изузетно тешке ситуације, док је за куповину огрева и социјалну егзистенцију одобрено 37,6% једнократних помоћи.

Градска управа је у току 2020. године одобравала ванредне новчане помоћи на основу мишљења и предлога стручних радника Центра. У извештајном периоду Центар је Градској управи достављао мишљења поводом одлучивања о исплати ванредне новчане помоћи. Током године одобрено је 589 ванредних новчаних помоћи, што представља смањење од 9,8% у односу на претходну годину.

Нижи ниво прихода, немогућност приходовања и све лошији здравствени статус грађана условили су велики број захтева за добијање једнократне и ванредне новчане помоћи.

Током 2020. године Центар за социјални рад је у сарадњи са Градском управом и изабраним пружаоцем услуге наставио са дистрибуцијом тоглог obroка егзистенцијално угроженој категорији грађана.

Право на бесплатан оброк је на дан 31.12.2020. године користило 214 породица са

713 лица. Током године број корисника је био знатно већи услед уласка корисника који су у краћем временском периоду користили право (углавном се радило о лицима која су у датом тренутку била у ситуацији да ургентно користе ово право, а након одређеног периода су успела да изграде потенцијал за самостално задовољавање сопствених потреба).

Број корисника на крају извештајног периода је већи за 10,2% у односу на исти период претходне године.

Услугама народне кухиње били су обухваћени корисници права на новчану социјалну помоћ, као и лица са ниским примањима или без примања која нису остварила право на новчану социјалну помоћ.

Током 2020.године Центар је одобравао и право на бесплатну ужину у ђачкој кухињи.Ово право је финансирано од стране Локалне самоуправе и одобрано је деци у основним школама из породица корисника новчане социјалне помоћи.

Право на бесплатну ужину је остварило 314 малолетних лица (стање на дан 31.12.2020.године).Број корисника на крају године био је мањи за 24,9% у односу на претходну годину.Због актуелне епидемиолошке ситуације и због праћења наставе на даљину бесплатна ужина је коришћена у мањем обиму.

• ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

У току 2020.године Центар је радио са 1059 особа са инвалидитетом. У току године дошло је до смањења броја лица са инвалидитетом за 2,4% у односу на претходну годину.

Табела 12. Особе са инвалидитетом на евиденцији ЦСР у 2020. години, према старости и полу

Старост	Мушки	Женски	Укупно
Деца	107	73	180
Млади	48	24	72
Одрасли	268	209	477
Старији	112	218	330
УКУПНО	535	524	1059

Највећи удео од 45% у укупном броју лица са инвалидитетом имају одрасла лица.

Табела 13. Број особа са инвалидитетом у ЦСР у 2020. години према врстама инвалидитета и старости

Врста инвалидитета	Старосна структура				
	Деца	Млади	Одрасли	Старији	Укупно
Телесни	139	18	272	285	714
Интелектуални	16	27	133	15	191
Ментални	4	2	41	23	70
Сензорни	4	6	22	5	37
Первазивни развојни поремећаји, ...	4	1	2	/	7
Вишеструки	13	18	7	2	40
УКУПНО	180	72	477	330	1059

Подаци показују да 67,4% лица припада категорији лица са телесним инвалидитетом.

Заштита ових лица одвијала се кроз коришћење права на туђу негу и помоћ и увећану туђу негу и помоћ, професионално оспособљавање, стављање под старатељску заштиту, смештај у установе социјалне заштите и сл.

Право на додатак за помоћ и негу другог лица остварује лице коме је због телесног или сензорног оштећења, интелектуалних тешкоћа или промена у здравственом стању неопходна помоћ и нега другог лица да би задовољило основне животне потребе.

На подручју Смедерева ово право је у току 2020.године користило 387 лица.Број корисника права се увећао за 5,7% у односу на претходну годину.На дан 31.12.2020. године ово право је остваривало 251лице.

У току 2020.године рађено је по основу 137 захтева за признавање права на туђу негу и помоћ.Број поднетих захтева се смањило за 17% у односу претходну годину.

У току године донето је 45 решења о признавању овог права.

Право на увећан додатак за помоћ и негу другог лица има лице које остварује право на туђу негу и помоћ, а за које је, на основу прописа о пензијском и инвалидском осигурању, утврђено да има телесно оштећење од 100% по једном основу или да има органски трајни поремећај неуролошког или психичког типа и лице које има више оштећења, с тим да ниво оштећења износи по 70% и више процената по најмање два основа.

У извештајном периоду право на увећан додатак остварило је 662 лица, а на крају године право на увећан додатак за туђу негу и помоћ користило је 525 лица (стање на дан 31.12.2020.године).

У току године евидентирано је 199 захтева за увећану туђу негу и помоћ, што представља повећање од 37,2% у односу на претходну годину.У току године донето је 32 решења о признавању права.

Током године лица са инвалидитетом су користила и услуге смештаја.

Табела 14. Број особа са инвалидитетом који су на дан 31.12.2020. користили услуге смештаја у установама социјалне заштите или у породичном смештају, према врсти смештаја и узрасту

Врста смештаја	Старосна структура			
	Деца	Млади	Одрасли	Старији
Смештај у прихватишту /прихватној станици	/	/	/	/
Смештај у сродничкој старатељској породици	/	/	/	/
Смештај у хранитељској (сродничкој и другој хранитељској) породици	2	1	/	/
Смештај у установи социјалне заштите	4	8	49	14
УКУПНО	6	9	49	14

На крају 2020.године на смештају се налазило 78 лица.Од овог броја 75 лица је било у установи социјалне заштите, а 3 лица у сродничкој или другој породици. У току 2020.године реализован је смештај за 3 нова корисника.

У току 2020.године ученици основних и средњих школа са сметњама у развоју и инвалидитетом и њихови пратиоци користили су и право на превоз.У току године ово право је користило 54 лица (28 ученика и 26 пратиоца).

Током 2020.године лица са инвалидитетом имала су могућност коришћења дневних услуга у заједници и то услуге помоћи у кући и личног пратиоца детета.Центар за социјални рад био је упутни орган за лица за која је процењено постојање потребе за коришћењем ових врста услуга.Током године 42 лица је користило право на услугу помоћ у кући, а 26 лица право на услугу личног пратиоца.

У извештајном периоду особама са инвалидитетом била је доступна и услуга персоналне асистенције као услуга подршке за самостални живот.Центар за социјални рад је лица која су имала потребу за оваквим видом услуге укључивао на изабране пружаоце услуге.Током године Центар је упутио 10 лица на коришћење услуге персоналног асистента.

Социјална укљученост особа са инвалидитетом је боља него претходних година, али још увек недовољна, с обзиром да и даље постоје тешкоће код њиховог укључивања у образовање и радни процес након завршетка школовања.

ДЕЦА И МЛАДИ СА ПРОБЛЕМИМА У ПОНАШАЊУ И У СУКОБУ СА ЗАКОНОМ

Заштита деце и омладине са проблемима у понашању и у сукобу са законом подразумевала је рад на откривању, спровођењу заштите и третману свих облика делинквентног понашања деце и младих. Центар је вршио процену и реализацију најадекватнијих мера у циљу њихове ресоцијализације.

Центар је достављао суду мишљење и предлоге мера, а по доношењу судске одлуке организовао и спроводио мере отворене заштите и пратио резултате мера затворене заштите и вршио прихват малолетника из установа у циљу њиховог што безболнијег интегрисања у локалну заједницу.

Стручни рад са децом и омладином са поремећајима у понашању и у сукобу са законом је веома сложен и захтева дуготрајан стручни рад и сарадњу школе, породице и друштвене средине.

У току 2020.године Центар је радио са укупно 180 лица до 25 година старости са проблемима у понашању и у сукобу са законом. Број деце и младих је смањен за 4,3% у односу на претходну годину, што говори о наставку тренда смањивања броја лица у овој категорији.

Од овог броја 142 припада деци и младима у сукобу са законом (малолетници у сукобу са кривичним и прекршајним законом због сумње, оптужбе, или осуде да су починили кривично дело), а 38 деци и младима са проблемима у понашању (који немају кривична дела и нису починиоци прекршаја, али имају проблеме у понашању у школи, са родитељима, старатељима и заједницом и који својим понашањем угрожавају себе и околину и суочавају се са тешкоћама због злоупотребе алкохола, дроге или других опојних средстава).

Током 2020.године новоевидентирано је 74 лица са проблемима у понашању и у сукобу са законом (6 лица са проблемима у понашању, а 68 лице у сукобу са законом).

Током 2020.године малолетницима нису изречене нове мере. Један од разлога могао би бити и отежан рад суда у овим предметима услед пандемије вируса "COVID-19". Током године пратила се реализација 6 мера посебне обавезе укључивања у рад хуманитарних организација, 1 мера посебне обавезе укључивања у третман, 1 мера појачаног надзора родитеља, 1 мера појачаног надзора органа старатељства, и 2 мере смештаја у васпитно поправни дом (мере су изречене у претходном периоду). Током године Центар је давао мишљење и предлоге за изрицање мера, међутим већи број поступака још увек није окончан.

У оквиру рада на спровођењу ових мера радило се и на праћењу понашања малолетника који се налазе на смештају, као и стварању услова за прихват у породице порекла.

Стручни радници Центра су активно учествовали у судским поступцима који су вођени против малолетних лица.

Центру за социјални рад у току године поднета је 25 пријава сродника и школе, које су се односиле на проблеме у понашању малолетника и 2 пријава за вршњачко насиље.

ЖРТВЕ НАСИЉА

Основни начин поступања у ситуацијама везаним за насиље у породици је био тимско сагледавање проблема. Интерни тим за заштиту од насиља у породици и партнерским односима је путем конкретног рада са жртвама насиља и међусобних консултација, договарао и планирао кораке у даљем раду.

Интерни тим се укључивао код разматрања свих пријава за насиље у породици, а након уласка случаја у даљи рад службе, тим се укључивао по потреби а на основу одлуке водитеља случаја, супервизора и руководиоца интерног тима.

Код одбачених пријава насиља нису се укључивали сви чланови интерног тима, већ само пријемни радник и руководиоца интерног тима и евентуално водитељ случаја, уколико је већ рађено са породицом. У овим случајевима стручни радници су радили на саветодавном усмеравању породице (информисању о корацима које жртва може предузети уколико дође до насилничког понашања и упозоравањем о могућим последицама насилничког понашања). У овим ситуацијама сачињавана је белешка у којој је констатована несврсисходност даљег поступања.

У ситуацијама када је идентификовано постојање насиља у породици, интерни тим је случај упућивао на даљи рад у службу, где је стручни радник на вођењу случаја вршио почетну процену и предузимао мере неопходне за заштиту лица које је претрпело насиље или је у ризику од насиља (ургентно збрињавање, покретање поступка за лишавање родитељског права, покретање поступка за заштиту од насиља у породици и др.).

У хитним случајевима пријемни радник се одмах консултовао са руководиоцима службе (који су и чланови интерног тима) и са пријемном проценом о хитном поступању, случај је упућиван у службу на даљи рад ради предузимања ургентних мера у циљу заштите жртве.

О начину поступања, тј. предузетим мерама у случајевима насиља, руководиоца интерног тима сачињавао је писане извештаје за састанке Координационе групе за спречавање насиља у породици. На овим састанцима у сарадњи са представницима полиције, тужилаштва и по потреби других институција, планирале су се мере даљег поступања за сваки случај појединачно.

С обзиром да је број стручних радника остао исти, а да се из године у годину број пријава за насиље увећава, тешкоћу у раду представљала је преоптерећеност стручног кадра (пријемне службе, чланова интерног тима и радника на вођењу случаја).

Табела 15. Број пријава породичног насиља у 2020.години према доминантној врсти насиља и старости и полу жртве насиља новоевидентирани корисници

Доминантне врста насиља	Старост жртве насиља								УКУПНО
	Деца		Млади		Одрасли		Старији		
	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж	
Физичко насиље	8	10	6	21	26	97	8	23	99
Сексуално насиље	/	/	/	/	/	1	/	/	1
Психичко насиље	5	4	1	21	30	108	11	15	195
УКУПНО	13	14	7	42	57	206	19	38	395

Центру за социјални рад је током 2020.године достављено 395 пријава за насиље у породици. Од укупног броја пријава које су се односиле на насиље, интерни тим за заштиту од насиља у породици и партнерским односима је радио по основу 241 нове пријаве и 154 поновљене пријаве. Током године стручни радници Центра су радили и са 17 пријава које су се односиле на случајеве насиља који су у поступку и упућиване су углавном од стране суда (наставак рада на случају).

Током извештајног периода ушло је 538 пријава које се нису разматрале и где се случај није отварао.

На основу укупног броја поднетих пријава за насиље у породици, а након њиховог разматрања, евидентирано је укупно 665 лица (199 жртви физичког, 1 сексуалног и 465 психичког насиља) која су била директно или индиректно изложена насиљу. Од укупног броја евидентираних, 267 је било малолетних лица, 61 младо лице, 276 одраслих лица и 61 остарело лице.

Директном насиљу је било изложено 395 лица. Индиректном, психичком насиљу било је изложено 270 лица (у већини случајева радило се о деци чије су мајке биле директне жртве насиља).

Стручни радници су током године радили и са лицима са којима је рад отпочет у претходном периоду (пренети корисници из претходних година).

Ступањем на снагу новог Закона о спречавању насиља у породици, починиоцима насиља су изрицане мере удаљења учиниоца из стана и мера забране контактирања са жртвом. Полиција је изрекла укупно 585 мера. Суд је продужио 532 мере од којих 179 мера привременог удаљења учиниоца из стана и 353 мера забране контактирања са жртвом.

Група за координацију донела је 43 индивидуална плана заштите и подршке жртви насиља и то 31 за одрасла лица и 12 за остарела лица.

Подршка корисницима је најчешће давана у делу учествовања кроз поступке за поверу малолетне деце и посредовање у давању мишљења за изрицање мера заштите од насиља у породици и код привремених мера, посредовање у мотивисању сродника за преузимање бриге о жртвама.

Током извештајног периода 4 малолетна лица је измештено из биолошке породице

због насиља у породици и упућено у хранитељску породицу. Током године 2 малолетна лица смештено је заједно са мајком у Прихватилиште за жртве насиља "Сигурна кућа".

За 2 жене је током године индиковано ургентно збрињавање и смештање из насилничког окружења у Прихватилиште за жртве насиља "Сигурна кућа".

Током године Центар је покренуо 40 поступака за изрицање мере заштите од насиља у породици. Предлогом за изрицање мера за заштиту од насиља у породици било је обухваћено и 9 малолетних лица.

У раду са жртвама насиља стручни радници Центра су се суочавали са извесним тешкоћама. Наиме, основна тешкоћа у раду били су кратки обавезујући рокови у обради пристиглих пријава и у даљем поступању, евидентирању и извештавању Координационе групе при ОЈТ-у.

То је доводило до додатног притиска већ оптерећених стручних радника. Проблем је представљао и велики број неоснованих пријава, који су изискивали додатну тријажу и тиме одузимали време у поступању по пријавама у којима је било индиковано насиље. Ово је у већини случајева последица неадекватно спроведених радњи од стране других институција пре прослеђивања захтева Центру. Често су и саме пријаве биле непотпуне и додатно су отежавале рад на утврђивању параметара који би упућивали на постојање насиља и утврђивање степена ризика, односно приоритета у поступању.

Тешкоћу и даље представља одсуство једнообразно утврђеног начина евидентирања случајева насиља у Центрима. Пријаве су од стране ПУ достављане на починиоца, а оне су се у Центру, уколико се радило о породици са децом, заводиле на најмлађе дете, иако оно није било директно изложено насиљу. У таквој ситуацији отежано је праћење броја пријава и лица која су претрпела насиље. Ово наравно додатно компликује и извештавање о жртвама насиља.

Одсуство адекватних обука за рад у поступцима насиља често доводи до неуједначености у процени и поступању стручних радника (шта треба третирати као насиље и да ли сви случајеви оправдано улазе у даље поступање).

У том смислу треба тежити упошљавању нових радника и специјализацији одређеног броја стручњака, који би се уз одговарајуће обуке, бавили искључиво радом на заштити од насиља у породици.

ОСТАЛЕ ОСЕТЉИВЕ ГРУПЕ

Код посебно осетљивих група корисника треба истаћи рад са ромском популацијом, тј. са онима за које сигурно знамо да то јесу, јер услов за пружање услуга у социјалној заштити не повлачи обавезу изјашњавања о националној припадности. Из тог разлога Центар нема прецизне податке о корисницима ромске популације.

Већина ових лица је без прихода и живи испод линије сиромаштва. Они који остварују приход налазе се претежно у зони сиве економије и баве се прикупљањем секундарних сировина. Роми углавном живе у нехигијенским објектима, велике пренасељености, као и у хомогеним насељима која су издвојена од осталог становништва. С обзиром на напред наведено њихово психофизичко здравље претежно је нарушено, а томе доприноси њихова здравствена непросвећеност и недовољна доступност здравствене заштите.

Роми се најчешће као корисници појављују у категорији материјално угрожених лица.

Центар је у току године године радио и са избеглим и расељеним лицима, али се о овим лицима није водила посебна евиденција.

Овим лицима су пружани облици, мере и услуге социјалне заштите као и домицилном становништву.

III ДЕО

ПОСЛОВИ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД НА ОСТВАРИВАЊУ ПРАВА; ПРИМЕНИ МЕРА И ОБЕЗБЕЂИВАЊУ УСЛУГА

1. СТРУЧНИ ПОСЛОВИ

• Послови процене и планирања

Услуге процене обухватају процену стања, потреба, снага и ризика корисника и других особа значајних за корисника, процену старатеља, хранитеља и усвојитеља. Услуге планирања обухватају индивидуално планирање услуга ради њиховог коришћења или одређивања мера заштите и то:

- план услуга и мера за породицу са планом сталности за дете,
- план за самостални живот, односно еманципацију младе особе која не живи са родитељима односно усвојитељима пре навршене 14. године живота и
- индивидуални план услуга и мера за одраслог или старог корисника

Табела 16. Број услуга процене и планирања према корисницима услуга

Стручни поступак	Број поступака				Укупно
	За децу	За младе	За одрасле	За старије	
Почетна процена	208	18	116	48	390
Усмерена процена корисника	1	/	1	1	3
Број сачињених планова	80	13	57	61	211
Број поновних прегледа	218	22	93	72	405

Подаци показују да је у 78,8% случајева спровођен поступак почетне процене и поновног прегледа. У 57,9% случајева почетна процена је рађена за децу и младе, а у 42,1% случајева за одрасле и старе.

У 59,2% случајева поновни преглед је рађен за децу и младе, а у 40,8% случајева за одрасле и старе.

Од укупног броја сачињених планова, 44,1% је сачињено за децу и младе, а 55,9% за одрасла лица и старе.

- **Неодложне интервенције**

Услуге неодложне интервенције пружа Центар за социјални рад непосредно и у сарадњи са другим службама и органима у локалној заједници, у ситуацијама када је дошло до угрожавања живота, здравља и развоја корисника, а с циљем предузимања мера из његове надлежности за осигурање безбедности корисника.

Услуге неодложних интервенције доступне су корисницима током 24 часа. У току године стручни радници центра неодложно су интервенисали у 85 случаја.

Неодложно се интервенисало у 64,7% случајева ради осигурања безбедности малолетних корисника и у 35,3% ради ради осигурања безбедности пунолетних лица.

- **Специјализовани послови/супервизијски послови**

Специјализоване послове у Центру обавља супервизор. Супервизор обезбеђује поштовање стандарда стручног рада тако што координира, усмерава, обучава, подстиче и евалуира стручни рад стручњака – водитеља случаја и помаже му да постигне оптималне ефекте у задовољавању потреба корисника, као и да развија потребна знања и вештине.

Супервизор подржава стручне раднике – водитеље случаја организујући супервизијски процес као аутентичан, поверљив, професионалан, неутралан, објективан, и односећи се према водитељу случаја са уважавањем.

Супервизор обезбеђује у свим фазама поступка заштиту најбољег интереса корисника; организује и реализује поступак супервизије у свим фазама стручног рада код пријема, почетне процене, процене, планирања, евалуације и поновног прегледа, обавештава руководиоца у случајевима непрофесионалног, незаконитог и некомпетентног понашања водитеља случаја; сачињава годишње извештаје о напретку у раду водитеља случаја и стручних радника чији рад супервизира и предлаже планове и програме стручног усавршавања стручних радника.

Супервизор може, сагласно својим посебним знањима и вештинама, обављати и специјализоване стручне послове, односно пружати услуге корисницима као што су: индивидуално и групно саветовање, посредовање-медијација, социо-едукативне активности, процена опште и посебне подобности будућих усвојитеља, хранитеља, старатеља и друго, уколико то не ремети процес супервизије и није у супротности са интересима.

Табела 17.Стручни послови супервизора и број реализованих послова у 2020.години

Стручни послови супервизора	Број активности/ планова и извештаја	реализованих донетих
Број индивидуалних планова професионалног развоја водитеља случаја	18	
Број извештаја о напретку водитеља случаја	13	
Број одржаних индивидуалних супервизијских састанака	1810	
Број одржаних групних супервизорских састанака	10	
Број случајева у којима је супервизор члан тима као стручни радник	444	
Број случајева где је супервизор радио као водитељ случаја	289	

У Центру за социјални рад тренутно 2 стручна радника обављају послове супервизора, с обзиром да је 1 стручни радник-супервизор средином 2019.године отишао у пензију, а није постављен нови који би обављао поменуте послове. С обзиром да је су службе током 2020.године остале без 2 водитеља случаја, мањи је и број индивидуалних планова професионалног развоја и извештаја о њиховом напретку.

Услед неповољне епидемиолошке ситуације, која није дозвољавала окупљање радника значајно је смањен број групних супервизорских састанака. Из тог разлога интензивирано је одржавање индивидуалних супервизијских састанака, те се и њихов број увећао током године.

• Управно-правни послови

Управно правне послове обављају правници и они обухватају примену управно процесних правила у вођењу поступка и доношењу одлука у управним стварима чије је решавање законом поверено центру за социјални рад.

Правници поред управних, обављају и правне послове у вези покретања судских и других поступака из породичних односа, заштите права детета, односно права других пословно неспособних лица и у другим случајевима када су учешће или активна легитимација органа старатељства прописани законом.

Обављају и послове вођења евиденције и издавања уверења о чиницима, издржаваним лицима, лицима према којима је извршено насиље у породици и лицима против којих је одређена мера заштите од насиља у породици те другим чиницима о којима се води службена евиденција.

У току године издато је укупно 1610 уверења.Број уверења се смањио за 18,5% у односу на претходну годину.

Обављају и послове информисања, правног саветовања, те учешћа у процени, планирању и реализацији услуга и мера социјалне и старатељске заштите, у

сарадњи са запосленим стручним радницима на пословима заштите деце и омладине, односно одраслих и старих лица.

• Налази и мишљења

Налаз и стручно мишљење сачињава водитељ случаја у писменом облику када је потребно суду, другом органу или установи доставити резултате процене или када је потребно упутити корисника на коришћење услуге у другу установу или организацију.

Израда налаза и стручног мишљења обавезна је у следећим ситуацијама:

- за потребе суда, на захтев суда или када центар покреће поступак пред судом у складу са надлежностима органа старатељства
- за потребе других служби и установа (ситуације у којима се друге службе извештавају, на захтев или по службеној дужности, о предузетим и потребним даљим услугама и мерама).

У оквиру налаза и стручног мишљења, водитељ случаја сумарно саопштава резултате процене, планиране и предузете услуге и мере.

Током 2020.године сачињено је укупно 1606 налаза и мишљења, како за потребе суда, тако и за потребе других служби и установа. Број сачињених налаза и мишљења се смањио за 13,6% у односу на претходну годину.

2.САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА У ЛОКАЛНОЈ САМОУПРАВИ И ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА У РЕПУБЛИЦИ

Ради што ефикасније заштите корисника неопходна је сарадња Центра и других институција, како локалних, тако и на нивоу Републике.

У току 2020.године Центар је сарађивао са:

- Судом и Тужилаштвом
- Локалном самоуправом
- Здравственим установама
- Школама
- Полицијском управом
- Установама за смештај корисника
- Центрима за социјални рад
- Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања
- Републичким заводом за социјалну заштиту
- Удружењем особа са инвалидитетом
- Невладиним организацијама
- Црвеним крстом

Сарадња је углавном била добра, иако и даље постоји проблем примене протокола о сарадњи међу појединим установама/институцијама.

3. ИЗВЕШТАВАЊЕ И АНАЛИТИЧКО – ИСТРАЖИВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Аналитичко истраживачка делатност доприноси стварању услова за даљи развој социјалне заштите који је заснован на сагледаним потребама грађана и расположивим ресурсима друштва.

Развијање планске и аналитичке делатности у Центру представља основ за планирање првенствених активности у циљу развоја ресурса за оснаживање појединаца и породица из рањивих група ради њиховог осамостаљивања у задовољавању животних потреба.

Егзактним снимањем социјалног стања грађана, уочавањем узрока и последица одређених социјалних појава које доводе грађане у стање социјалне потребе и планирањем и спровођењем социјално-заштитних активности стварају се основи за адекватно вођење социјалне политике.

У том смислу, током 2020.године урађено је следеће:

- Извештај о раду Центра за социјални рад града Смедерева за 2019.годину за потребе Завода за социјалну заштиту и потребе Градске управе
- Програм рада Центра за социјални рад града Смедерево за 2020.годину за потребе Градске управе
- Информација о остваривању основних права грађана за I, II и III квартал 2020.године
- Информације о заштити појединих категорија корисника (остарелих лица, материјално необезбеђених, жртвама насиља и сл.)
- Израда анализе стања и проблема корисника услуга социјалне заштите
- Статистички извештаји за Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Завод за социјалну заштиту и Завод за статистику РС и бројне органе и установе на подручју града
- Бројни упитници о појединим корисничким групама на захтев других институција
- Достављање података по захтевима за информације од јавног значаја
- Процена угрожености становништва на подручју Града Смедерева са аспекта социјалне заштите и активности Центра за социјални рад у зимском периоду
- Доградња информационог система Центра увођењем нових програма са циљем да се унапреди евиденција и документација као основ пружања ефикасне и адекватне социјалне заштите грађана
- Бројне презентације података у области социјалне заштите у средствима информисања и стручним скуповима
- Подизање професионалних компетенција путем континуиране едукације стручних радника кроз програме обуке Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања или кроз самообразовање праћењем стручне литературе

И у наредном периоду пажња ће се посветити унапређењу ове функције како би се социјална политика, а у оквиру ње и социјална заштита, ефикасније и адекватније спроводила на подручју града.

ЗАКЉУЧАК

Током године поднешен је велики број захтева грађана за коришћење појединих услуга и мера из области социјалне заштите, што је захтевало комплексан приступ и појачано ангажовање стручних радника.

Доношењем нових законских решења у области спречавања насиља у породици појачано је ангажовање већ оптерећених стручних радника, који су налазили на тешкоће у свом раду због кратких обавезујућих рокова у поступању по прописаним процедурама.

У таквим околностима, проблем је представљао недовољан број стручних радника у односу на нарасле потребе и број корисника.

Ситуација изазвана пандемијом „COVID-19“ додатно је отежала рад стручних радника са корисницима у пружању појединих услуга (смештај и сл.). Такође, честа одсуства због болести и мера изолације, као и обавезујући рокови извршили су додатни притисак на већ оптерећене стручне раднике.

Иако је Центар за социјални рад имао објективне тешкоће у спровођењу своје делатности, стручни радници су се трудили да испоштују рокове и процедуре и пруже помоћ оним грађанима који су се налазили у стању социјалне потребе.

У санирању социјалних проблема локалног становништва, избеглица и расељених лица Центар је сарађивао са Градском управом, организацијом Црвеног крста, невладиним организацијама, Комесаријатом за избеглице, бројним установама у области социјалне и дечје заштите, органима правосуђа, јавног реда и мира, школама, здравственим установама, националном службом за запошљавање и др.

И у наредном периоду Центар ће настојати, у циљу превенције узрока и последица које доводе грађане у стање социјалне потребе или доводе до појаве друштвено-негативних појава, да уз помоћ других релевантних установа/институција иницира реализацију нових социјалних програме којима би се створили услови за адекватније задовољавање потреба грађана.

Током године спроведено је и низ активности на адаптацији и опремању радног простора у циљу квалитетнијег обављања поверених послова.

ВД ДИРЕКТОРА ЦЕНТРА
Милош Ђорђевић, дипл. специјални педагог

